

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 90

Číslo: 39

26. září 2010

Cena: 7 Kč

OSLAVY VÝROČÍ VZNIKU CÍRKVE VYVRCHOLILY NA NOVOMĚSTSKÉ RADNICI

Vernisáž výstavy „Od Husa k dnešku“ proběhla v Novoměstské radnici v pondělí 13. září. Bratr patriarcha ThDr. Tomáš Butta ve svém úvodním slovu zdůraznil, že tato výstava upomíná jednak na historii české reformace v čele s Místrem Janem Husem a jednak představuje naši církev za devadesát let jejího působení. Dále také poděkoval všem, kteří se na přípravě výstavy podíleli, a upozornil, že textovou podobu výstavy je možno si zakoupit v podobě katalogu.

Prof. ThDr. Zdeněk Kučera vyzdvihl Mistra Jana Husa jakožto aktéra dějin, neboť koncil v Kostnici nabýval tehdy světového významu. Mj. také zmínil, že část generace kněží ze začátku dvacátého století pocítovala Římskokatolickou církev jako jho, souzněla s jejím modernistickým hnutím a jejich snažení vyvrcholilo teprve po skončení první světové války a vzniku Československé republiky vznikem Církve československé. Připomněl i heslo, v jehož duchu se nese náš jubilejní rok i tato výstava – „Vyzbrojení vírou, láskou a nadějí“. K vernisáži byli přizváni i Alfred Strojček a kytarista Štěpán Rak, aby hostům přednesli své literárně-hudební pásmo o české reformaci. Zazněly myšlenky Přemysla Pittera, Petra Chelčického, A. de Saint-Exupéryho a samozřejmě slova Ježíše Krista.

PhDr. Bohdan Kaňák nabídl přítomným historické zamyšlení od husitství až do dnešní doby. Husitství prohlásil za politické sebeuvědomění středověkého měšťanstva, dále pak řekl, že husitské hnutí má vlastně dva životy: první jakožto dobové revoluční hnutí a ten druhý dodnes v interpretacích. Nemohl opomenout představit jednotlivé úseky výstavy. Bratr patriarcha pak vyzval hosty, aby spolu s ním pozvedli číše a připili na náš jubilejní rok i na úspěch této výstavy.

K 90. výročí naší církve byla zaměřena konference, která se konala v sobotu 18. září v gotickém sále Novoměstské radnice a která měla komornější ráz. Zúčastnila se asi stovka

zástupců náboženských obcí - duchovních i laiků. Zahájena byla bohoslužbou vedenou biskupským sborem. Svátost pokání vysluhoval královéhradecký biskup Štěpán Klásek, kázáním posloužil bratr patriarcha. (Kázání zveřejníme v příštím čísle Českého zápasu.) Po bohoslužbách byly oceněny osobnosti ČČSH in memoriam, a to Berta Mildová-Bílková a Alois Tuháček (jejich medailony viz str. 3).

Po přestávce shromáždění pozdravili hosté z ekumeny - římskokatolický biskup František Radkovský, metropolita Pravoslavné církve v Čechách a na Slovensku vладыka Kryštof, synodní senior Českobratrské církve evangelické a předseda ERC Joel Ruml. V promluvách hostů zaznělo např., že každá z církví přináší obohacení křesťanství jako celku a že je dobře, že dnes jsme vzájemně víc otevření. Vладыka Kryštof připomněl společné počátky naší a pravoslavné církve - šlo o svobodné hledání vlastní identity a i když se oba směry po několika letech rozešly, způsob, kterým se tak stalo, můžeme označit za vzor vzájemné úcty a respektu. Předseda ERC Joel Ruml hovořil o svých zkušenostech dobré spolupráce s našimi faráři a připojil se k předřečníkům v přesvědčení, že následovat Krista můžeme jedině v jednotě a nikoli ve vzájemné rivalitě.

Shromáždění oslovil i děkan HTF UK prof. J. B. Lášek a zdůraznil nutnost vzájemné spolupráce církve a fakulty, která brzy oslaví šedesáté výročí svého vzniku. Svůj projev zakončil otázkou, zdali jsme skutečně vždy vyzbrojení vírou, láskou a nadějí.

Následovala přednáška prof. PhDr. ing. Jana Royta, ve které se věnoval utrakvistické ikonografii, zejména pak ikonografii Mistra Jana Husa. Hus byl již ve své době utrakvisty uctíván jako světec, což přednášející doložil přečetným obrazovým materiálem. Hovořil též o problematice husitského obrazoborectví, které je nutno chápat jako projev pouze jednoho z radikálních křídel. Samotný

Dokončení na str. 4

DOPIS ČLENŮM CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ V JUBILEJNÍM ROCE 2010

„Vyzbrojení vírou, láskou a nadějí.“

1 Te 5,6

Sestry a bratři, letošní jubilejní rok Církve československé husitské je především důvodem k našemu **pokání** (Zj 2,4-5). Zkušenosti z minulosti dávají a nedávají nás vedou k zamyšlení a uvědomění si našeho lidského selhávání, které má vliv na znevěrohodnění církve i křesťanské víry jako takové. S lítostí se rozpomínáme na duchovní a mravní selhání jednotlivců, skupin, a v některých situacích i naší církve jako celku. Nemůžeme činit pokání za jiné, ale činíme je za sebe.

Současně si připomínáme nepřehlédnutelnost zvláštní **Boží milosti**, která nás od počátku až po současnost provází. O své církvi věříme a vyznáváme, „že vznikla z Boží vůle a milosti, aby skrze ni do jedné, svaté a obecné církve Boží byli přivedeni mnozí, kteří by jinak zůstali ztraceni v nevěře a beznaději...“ (Základy víry ČČSH, ot. 42).

S vděčností vůči Bohu si uvědomujeme, že vznikem Církve československé husitské se v čase náboženské krize otevřela pro mnohé lidi nová možnost hledat a **nalézat cestu ke Kristu** (J 14,6; Mt 11,28), jít novou a živou cestou k Bohu (Žd 10,20) a usilovat o život víry, lásky a naděje (Ju 20-21).

Cesta v uplynulých devadesáti letech nás vede k novému promyšlení samotných počátků a motivů vzniku naší církve, která vznikla z hnutí katolického modernismu v návaznosti na duchovní kořeny české reformace. Na

vznik nové křesťanské církve v naší vlasti na začátku 20. století je třeba nahlížet bez předpojatých emotivních polemik, ale na základě objektivního bádání o modernismu jako celoevropském hnutí. Jsme přesvědčeni, že kněží modernisté a jejich úsilí o rehabilitaci a aktualizaci křesťanství před společností dojdou časem širšího dočtení.

Při vzniku naší církve byl přítomen **živý odkaz Mistra Jana Husa** a husitství. Přejeme si proto překonání ideologicky zúžených pohledů na husitství a očekáváme kladné zhodnocení kulturního a historického přínosu české reformace.

Vzhledem ke složitosti historických a politických poměrů prošla Církev československá husitská od svého počátku náročnou cestu, mnohými zápasy a dalším vnitřním i vnějším vývojem. Jejím charakteristickým znakem, jak tomu bylo v době husitství, je věroučná a liturgická svébytnost i organizační samostatnost. Nemáme oporu v zahraničních centrech jako Římskokatolická církev (Řím), pravoslavná (patriarcháty), evangelické (Německo, Švýcarsko) a evangelikální (Spojené státy americké). Právě proto jsou pro naši církev důležité **ekumenické vztahy a spolupráce**, neboť naše poslání dané nám Ježíšem Kristem hlásat a žít evangelium (Mk 16,15; Fp 1,27) je myslitelné a zdůvodnitelné pouze v kontextu světového křesťanství.

Náš vztah k **Římskokatolické církvi**, z níž naše církev osamostatněním vznikla, prošel různými fázemi. Jsme si vědomi toho, že kněží a členové

zakladatelské generace i přes svůj kritický přístup byli ovlivněni kladně římskokatolickou spiritualitou, která trvale poznamenala liturgickou zbožnost naší církve. Na druhé straně některé body programu modernistů byly postupně v Římskokatolické církvi v průběhu 20. století uvedeny do praxe, jako například reforma liturgie s národním jazykem, určitá demokratizace církve (farní rady). V tomto směru sehrál významnou roli II. vatikánský koncil.

V jubilejním roce děkujeme Bohu, že svou milostí vléval do srdcí čtyř generací členů víru, jež jim pomáhala v době útisku církvi a ponižování věřících a byla jako živá víra předána až do dnešních dnů. Prosíme Pána církve, aby v současné složité době rozhojňoval **lásku** mezi námi, zejména k dětem, rodičům, nemocným a seniorům. V **naději**, že je před námi otevřena budoucnost v životě věčném, usilujeme rozvíjet svoje myšlení vzhledem k potřebám přítomnosti a konat evangelizaci v našem národě.

Naléhavě se obrácíme na všechny členy a příznivce s prosbou, aby obnovovali a posílili svůj vztah k Církvi československé husitské a svoji souznělost vyjádřili aktivnějším zapojením do díla a života církve v místních náboženských obcích a také při uvádění náboženského vyznání v rámci sčítání obyvatel v roce 2011.

Tomáš Butta
patriarcha

Církve československé husitské
Září L. P. 2010

Z pozdravu ekumenických hostů - synodní senior ČCE Joel Ruml

Svědectví o Božím jednání II

Život s Bohem přináší mnohá překvapení. Často žasnu nad tím, jak nás ve své moudrosti vede a jak odpovídá na naše modlitby. Kdo má své srdce otevřené jeho hlasu, musí to alespoň čas od času zřetelně pocítit. Tentokrát, milí čtenáři, bych vám chtěl vydat svědectví o Božím jednání přímo ze svého života. Bratr farář z naší náboženské obce mne coby laického kazatele občas pověří, abych za něho sloužil v neděli Kalousovu pobožnost. Tak tomu bylo i nedávno.

Text, na který jsem měl kázat, je velice zajímavý a dobře uchopitelný, přesto jsem si s přípravou své promluvy nevěděl rady. Byl jsem nesoustředěný a nedokázal poskládat myšlenky srozumitelným způsobem. Snad kvůli svému momentálnímu špatnému zdravotnímu stavu. Někdy se totiž můj „osten v těle“ ozve s větší intenzitou než obvykle a pak se bez nadsázky nacházím v duševním rozpoložení básníka, který svůj stav trefně vyjádřil slovy: „života bído, přec tě mám rád“. Ale zpět k tématu. Den pobožnosti se blížil. Prosil jsem Boha o inspiraci s ještě větší intenzitou. Vyznával jsem mu, že se snažím, ale solidních myšlenek se mi stále nedostává. Každý, kdo někdy stál na opačné straně stolu Páně a zvěstoval evangelium, ví, co mám na mysli.

V pátek jsem, ač nerad, musel jet do krajského města něco důležitého zařídit. Chtěl jsem si den alespoň trochu zpříjemnit. Zastavil jsem se ve svém oblíbeném knihkupectví, které je orientované i na křesťanskou literaturu. Na první pohled mi padla do oka malá knížečka jednoho známého evangelického autora. Aniž bych do ní nahlédl, zakoupil jsem ji a těšil se, jak se do ní večer doma začtu. O několik hodin později... světe, div se: Hned od druhé kapitoly se autor podrobně a přehledně zabývá právě textem, na který budu v neděli kázat. Bohatá exegetická inspirace byla na světě. Pán se postaral o svého bezradného syna. Vyslyšel mé modlitby. Chvála Hospodinu!

Aleš Toman

Z kazatelského plánu

OSMNÁCTÁ NEDĚLE PO HODU BOŽÍM SVATODUŠNÍM

„Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy.“
Mt 9,6

První čtení Písma: Ž 122,1b–2

Tužby:

2. Abychom všichni byli horlivými ve službě pro záchranu svých bližních, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom nikdy nezapomínali na svou odpovědnost za duchovní a věčný život svých bližních, modleme se k Hospodinu.

Modlitba:

Pane, naše spásu! Hospodine! Otevři svá ústa a do našich srdcí promluv své slovo, abychom svým bližním přinášeli pokoj a usilovali o dobro. (Srv. Ž 122,8–9)

Prosíme tě: Mluv k nám neustále v Pánu Ježíši Kristu, který na věky žije a kraluje s tebou, naším nebeským Otcem, v moci Ducha svatého. Amen.

Druhé čtení Písma: 1 K 1,4–8

Evangelium: Mt 9,1–8

Čtení Písma k obětování: Ž 102,13,14

Čtení k pozhnání:

Pane, naše spásu! Hospodine, Bože náš! Dary svátosti stolu Kristova jsi nás posílil. Již víme, že „pevně je založen svět, nic jím neotřese“. (Srv. Ž 96,10b)

Na věky buď vyvýšeno tvé jméno v Ježíši Kristu, tvém nejmilejším Synu, který k nám přišel v Duchu svatém, aby nás i svět spasil.

Amen. Aleluja!

Vhodné písně: 97, 12, 63 nebo 166

RUDOLF MEDEK: HUSITSTVÍ V BOHOSLUŽBĚ, UČENÍ A ŽIVOTĚ CÍRKVE ČESKOSLOVENSKÉ HUSITSKÉ 8

Pokračování z minulého čísla
Oni nanejvýš věřili, že za literárním smyslem některých biblických textů skrývá se hlubší, tzv. „duchovní smysl“ (census spiritualis), který je třeba teologicky vyzkoumat a vyložit. Věřili v tzv. slovní (verbální) inspiraci Písma, tj., že každá jeho věta slovo od slova byla nadiktována Duchem svatým. Tento nekritický středověký biblicismus dnes přijmout nemůžeme. Nevěříme ve slovní inspiraci Písma, ale o vedení autorů Písma Duchem svatým nepochybujeme. Snažíme se

pochopit, co mělo být tím učením vyjádřeno a na víru husitů navazujeme tak, že ani nám není svědectví Písma obyčejným lidským svědectvím, ale věříme a vyznáváme, že je to jeden z tvarů Božího zjevení, „slovo Boží zaznamenané lidskou řečí a takto k nám přicházející“ (Základy víry ČČSH, teze 81).

V teologických výkladech Mistra Jana Husa nalézáme rozlišování mezi „Písmem stvořeným“ a „Písmem nestvořeným“. Nestvořeným Písmem je míněno živé Boží slovo, které se v Pá-

nu Ježíši Kristu stalo tělem, a Písmem stvořeným je míněno písemné svědectví Bible o tomto slovu. Smyslem tohoto rozlišování je říci, že ani litera Písma není tou poslední a nejvyšší autoritou v otázkách života a smrti, ale že je to sám Pán Ježíš Kristus, ten živý Pán církve, který v ní žije v Duchu svatém a jako Duch stojí i nad literou Písma. A to je základ, z něhož vychází učení ČČSH o Duchu Kristově jako nejvyšší normě (pravidlu) jejího života a její víry.

Pokračování příště

Nad Písmem

CO OČEKÁVÁME OD JEŽÍŠE?

Mt 9,1-8

Za svého pozemského působení uzdravil Ježíš nespočet trpících: slepé, hluchoněmé, chromé, malomocné, posedlé, epileptiky i lidi trpící chorobami, jejichž povaha nám není známa. O naprosté většině z těch, které uzdravil, nám však evangelisté nezanechali téměř žádné bližší informace. Ani o ochrnutém z dnešního evangelijního čtení toho mnoho nevíme. Neznáme jeho věk ani sociální postavení, nevíme, jestli byl ochrnutý od narození či ochrmut následkem nějakého zranění. Nevíme, zda byl zbožný, a dokonce ani to, zda byl pohan či Žid. Nevíme, kdo byli lidé, kteří jej přinesli, zda to byli jeho příbuzní či přátelé, zda to byli ti, na jejichž bedrech ležela tíha péče o nemocného. Víme jen, že věřili, že může být Ježíšovou rukou uzdraven (viz verš 2.: „Když Ježíš viděl jejich víru...“). Ale jaké bylo očekávání samotného nemocného? Jaký byl jeho vztah k Ježíši?

Ježíš nám zde Matoušovým prostřednictvím odhaluje myšlenky přítomných zákoníků: „Ale někteří ze zákoníků si řekli: „Ten člověk se rouhá!“ Ježíš však poznal jejich myšlenky...“ Pozornost čtenáře/posluchače evangelia se od té chvíle obrací z nemocného na zákoníky. Ježíšovým protějškem se v tomto příběhu stávají oni namísto chromého, jehož choroba a uzdravení se stávají pouhým pozadím nově rozehraného příběhu, prostředkem pro demonstraci Ježíšovy moci. Přesto, prosím, obraťme dnes svou pozornost netradičně právě na něho:

V uplynulých dnech se stalo v blízkém okolí jeho bydliště mnoho zázraků. Dva muži žijící až dosud v hrobech byli zbaveni své hrozné posedlosti, tchyně jakéhosi rybáře Šimona byla uzdravena z horečky, jistý otrok byl uzdraven dokonce na dálku a – nevidáno – i kůže malomocného byla očištěna. Proč by nemohlo být pomozeno i jemu – chromému? Musí se stůj co stůj dostat k tomu Ježíši, který již pomohl tolika lidem. Oč byli ti druzí postižení lepší než on? Jistě bude uzdraven taky! Jen se k Ježíši dostat. Naštěstí tu jsou lidé, kteří mu pomohou. Naštěstí je Ježíš právě tady. Naštěstí se našel moment, kdy se na Ježíše netlačily davy. Naštěstí mu Ježíš věnuje svou pozornost. Teď bude uzdraven! Jeho život se změní. Bude se moci postavit na nohy. Bude moci pracovat a přestane být závislý na milosrdenství druhých. Teď. Ježíš se k němu obrací a ... zvěstuje mu odpouštění hříchů. Dělá si legraci? Za to

si toho koupim! Měl jsem být přeci uzdraven, zasloužím si to!

Opravdu nevím, jestli onen ochrnutý uvažoval právě takto, jeho myšlenky nám Ježíš neodhaluje. Ale vím, že v dnešní době v našem světě takto mnozí k Ježíši přistupují. Že takto k němu alespoň občas přistupujeme všichni. S konkrétními a předem definovanými požadavky. Chceme být zdraví (vždyť i my křesťané většinou jubilantům přejeme „hlavně zdravíčko ať slouží“), nechceme přijít o práci, chceme hezké počasí na dovolené, chceme, aby naše děti uspěly u maturity, chceme zůstat ušetřeni těžkých zkoušek a bolestivých zkušeností. Máme zcela přesné představy o svém životě a chceme, aby je Ježíš naplnoval. Ale Ježíš nám nabízí očištění od hříchů. Nový život. Bohatství v každém slovu i v každém poznání (1. Korintským 1,5). Množství darů milosti – charizmat (1. Korintským 1,7).

Jistě má Ježíš moc uzdravovat ochrnuté, hluché, slepé i trpící rakovinou, prokázal to nespočetněkrát. Jistě má moc rozehnat mraky a zabránit dešti, když jsme si zrovna naplánovali výlet, vždyť utišil bouři na Galilejském jezeře. Jistě má moc zabránit krachu společnosti, v níž pracujeme, jistě má moc zabránit smrtelné autonehodě. Jistě má moc učinit věci ještě mnohem neuvěřitelnější. Avšak skutečná velikost Spasitelovy moci nespočívá v překračování přírodních zákonů, ale spočívá v proměně lidského srdce. Zde se jeho milosrdenství projevuje silou nezměrnou. Kristova cesta na kříž a do pekel s našimi hříchy na bedrech, jeho vítězství nad hříchem a smrtí, vybojování vzkříšení i pro nás hříšné je božským skutkem daleko převyšujícím utišení bouře, chůzi po vodě i rozmnožení chleba a ryb. Ježíš má moc vítězit nad živly, ale předně nám nabízí vítězství nad hříchem. Je právě toto tím, po čem toužíme, zač prosíme, co žádáme a oč usilujeme? Bez ohledu na náš věk a sociální postavení, bez ohledu na to, zda jsme praktikující křesťané a k jaké denominaci se hlásíme, bez ohledu na to, kdy vede naše cesta ke Kristu a kdo nás po ní doprovází, jaké je naše očekávání? Přicházíme, aby byly uzdraveny naše chromé nohy, nebo odpouštěny naše hříchy? Upřímně: necítili bychom se na místě chromého z dnešního evangelia podvedení, napálení, nevyslyšení? Chceme, aby se Kristus příležitostně sklonil a napravil „křivdy, kterých se na náš svět dopouští“,

nebo toužíme být poraženi ve své pýše a předat vládu nad svým životem Kristu a bezvýhradně jej následovat? Skutečná velikost Spasitelovy moci spočívá v proměně našich srdcí. A zde spočívá i limit jeho moci. Sám všemocný Bůh se ve své moci omezil. To omezení spočívá ve svobodě každého člověka. Ježíšova moc odpustit hřích je omezena mou, tvou svobodou. Ježíš nemůže dát to, co nechceme. Jeho vlastními slovy řečeno: Stojí přede dveřmi našich životů a tluč. Nevyráží dveře, nevytlamuje zámky, nevolupává se dovnitř. Čeká, až mu dovolíme vstoupit. Má-li nám odpustit, musíme po odpouštění toužit a prosit o ně. Je proto pro nás zcela zásadní, oč Ježíše prosíme, s jakým očekáváním k němu přistupujeme. Žádáme-li o zdraví, dost možná budeme vyslyšeni. Žádáme-li pracovní a životní úspěchy, dost možná se nám jich z milosti Boží také dostane. Bez toho obojího můžeme být. Jenže ne bez odpouštění hříchů. A nežádáme-li o ně, nedostane se nám ho. Proto se modleme předně za odpouštění hříchů, nový život v Kristu Ježíši, za dary Ducha svatého, jimiž máme sloužit k budování církve a oslavě jejího Pána. Teprve poté prosme o to ostatní. Slovy známé písně: „Hledej nejdřív Boží království a jeho spravedlnost, ostatní Bůh dá ti, o tvé nouzi ví, halelu, haleluja!“

Na závěr si každý sám za sebe upřímně odpovíme na otázku, zda toužíme spolu se žalmistou vcházet do Hospodinova domu. „Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu!“ (Žalm 122,1b) Vcházíme-li do něčího domu, stáváme se jeho hosty. On je Pánem a my respektujeme jeho pravidla. Následující radost z odpouštění a ze života v souladu s Boží vůlí je životní kvalitou mnohem převyšující zdraví, pracovní úspěchy a vše to ostatní, oč se tak často modlíme. Je životní kvalitou, která je s to to vše plně nahradit. Je kvalitou převyšující radost z uzdravení chromých nohou. Ze srdce nám všem přejí, abychom tuto radost prožívali stále a v plnosti. Amen.

Daniela Klimešová

Bože, který jsi připraven vyslechnout veškeré modlitby a seslat množství dobrých darů, rač nám, prosíme, dávat více toho, čeho nám je třeba, než toho, co chceme. Amen

OSOBNOSTI OCENĚNÉ V JUBILEJNÍM ROCE NAŠÍ CÍRKVE

V sobotu 18. září se konala na Novoměstské radnici v Praze konference, při které byli oceněni význační pracovníci z počátků naší církve: Berta Mildová-Bílková a prof. Alois Tuháček.

PROF. ALOIS TUHÁČEK

Církev se tak i dnes rozhodla ocenit dílo prof. Aloise Tuháčka. Bylo to nikoliv poprvé. Dřívější generace ocenila jeho přínos a na II. sněmu ČČS 19. června 1946 bylo přijato usnesení, že "Jeho život i liturgické dílo pro ČČS bude vždy vzorem všem pracovníkům církevním. Br. prof. Tuháček zasluhuje si proto plně nejvyššího uznání církve pro své dílo liturgické."

Alois Tuháček se narodil 22. května 1883 jako sedmé dítě z devíti manželům Františku Tuháčkově, horníku a Terezii rozené Janouškové v Březových Horách u Příbrami. Když bylo Aloisovi sedm let, otec zemřel. A když mu bylo šestnáct, zemřela i jeho matka. V Příbrami se vyučil řemeslu knihařskému. Po smrti matčině hledal útočiště ve svatohorském konviktu s tím, že jednou se bude věnovat poslání kněžskému. Nestalo se. Nastoupil na univerzitu ke studiu češtiny a klasických jazyků. V roce 1909 se oženil s Marií. Prvním jeho působištěm byla Obchodní akademie v Plzni a poté dívčí lyceum v Plzni, kde byl jmenován profesorem. Záhy se začal věnovat studiu teologické literatury a seznámil se také s plzeňským profesorem na reálce dr. Karlem Farským. Když se ke konci války jednalo o splnění českých evangeliků vyznání helvetského a augšpurského, stal se jejich prostředníkem. V okamžiku vzniku ČČS 8. ledna 1920 se přihlásil dr. Farskému jako spolupracovník a od té doby byl nadšeným až zaujatým propagátorem nové církve. Spolupráce s patriarchou Farským byla velmi úzká. Od počátku pracoval na textu nové liturgie pro novou církev. Ačkoliv patřil mezi tzv. laické spolupracovníky, měl kredit opravdového odborníka. Prostudoval liturgické texty latinské, řecké, anglické. Z korespondence s Farským je zřejmé, že Farský si jeho práce vážil a důvěřoval mu. Pravda, některé jeho návrhy upravoval, avšak Tuháček byl vůči církvi i Farskému zcela loajální.

V dopise Svätého Archijerejského sboru srbské pravoslavné církve ze dne 8.12.1920 v Sremských Karlovcích se nabízí nově církvi jakási fúze s pravoslaviem srbským. Avšak podmínky byly nepřijatelné, a proto sám Tuháček formuluje zdvořilý dopis jako odpověď s tím, že název církve zůstane ČČS a nikoliv pravoslavná Církev československá sv. Cyrila a Metoděje. Na žádost Ústředního výboru ČČS 3. května 1921 došlo k dalšímu kontaktu s pravoslavnou církví srbskou. Byl vyslán biskup nišský Dositej, aby Tuháčka vysvětlil. Stalo se tak 8. května do „činu“ jáhenského a druhý den do „činu“ kněžského. A to v chrámu sv. Mikuláše v Praze. Byli též vysvěceni další. Např. prof. Kalous a Gorazd Pavlík. Jistou politickou spojitostí bylo i udělení řádu sv. Sávy králem Srbů, Chorvatů a Slovinců prof. Tuháčkově dne 28. 9. 1921. Je pochopitelné, že v oné době bylo nadšené sepětí Slovanů celkem aktuální. Avšak vývoj nové církve zapříčinil věcné ochladnutí vztahů a církev se vydala jiným směrem.

V říjnu a listopadu 1921 pracoval Tuháček na Misálu zvaném „Večeře Páně jak se slaví v církvi československé“. V roce 1922 jej dokončil a spolu s kresbami učitele Josefa Pavlíka pak vlastnoručně svázal do kůže. V roce 1939 vydala ústřední rada Liturgii Dr. K. Farského. V úvodu je Bohoslužebný řád – práce prof. Tuháčka - a v závěru je poznámka, že „k vydání připravil prof. Al. Tuháček a nápěvy zpracoval Josef Pícha“. V roce 1960 vydala ústřední rada Liturgii znovu, avšak o Tuháčkově tu není zmínka. Korunou liturgické Tuháčkovy tvorby, krom formulářů dětských bohoslužeb, bohoslužeb k různým výročím apod., je Bohoslužebná kniha ČČS. Obsahuje 75 mešních formulářů. Vedle Tuháčka dlužno zmínit jeho spolupracovníky: například Františka Plechatého, místopředsedu Ústřední rady, J. F. Píchu a jeho přítele prof. Aloise Spisara. Tento pak v roce 1943 napsal ve sborníku k 60. narozeninám prof. Tuháčka toto: „Jeho dílo aere perennius (nad kov trvajíc) zatím ještě nedovedeme ocenit a pochopit.“

V době mobilizace v r. 1938 byl již Tuháček členem Klubu radioamatérů. Nejen že posluchačem, ale během odboje měl jistou

funkci při vysílací stanici. A to byl důvod, proč plzeňské Gestapo vtrhlo do bytu Tuháčkových v Dobrovského ulici č. 12 a Tuháčka s manželkou Marií zatkl. On byl odsouzen na 15 let. Marie na 3 roky. Z Berlína byl deportován do Golnowa a odtud pak krutým transportem do Hamburku. Na cestě byl zraněn a 16. února 1945 zemřel. Pochován je kdesi na hřbitově v Ohlsdorfu u Hamburku. Nemá ani vlastní hrob. Za svědectví vděčíme jeho spoluvězni faráři Františku Valešovi z Plzně, který přežil. Prof. Tuháček byl vyznamenán in memoriam Svazem protifašistických bojovníků a též jeho žena Marie za statečnou činnost v odboji.

Poděkujeme prof. Kaňákovi, Spisarovi, Trtíkovi, Otto Rutlему a Václavu Kadeřávkovi, kteří o prof. Tuháčkově s úctou psali. A přejme si, aby se dílo jím započaté důstojně a kvalifikovaně rozvíjelo. Ze vzpomínek sestry Marie Tuháčkové v Plzni 7. ledna 1955: „Jeden z bratrů profesorů z Prahy, co nám tu nedávno přednášeli, řekl trochu jako výtku, že starí příslušníci rádi a jakoby s lítostí vzpomínají na ty idylické počátky církve, ale že církev nebyla založena pro idylu, ale pro život, který znamená růst, kvas a práci pro nové myšlenky. Je to jistě pravda, ale každé stáří se nejraději vrací ve vzpomínkách do dětství, jako do tiché zátoky, a tak i my starší budem jen s povzdechem vzpomínat a ti mladí ať rostou a pracují, někdy na nepojezděné půdě, a ať jim dá k tomu Pán Bůh sílu, trpělivost i své požehnání.“

Miroslav Pačovič

BERTA MILDOVÁ-BÍLKOVÁ

Bertička, jak ji lidé z blízkého kruhu rodiny nazývali, se narodila 6. května 1905 v rodině sochaře Františka Bílka a jeho manželky Berty, rozené Nečasové. Při příležitosti jejího narození se Bílkův přítel básník Otokar Březina v jednom z dopisů vyznal: „Není dítě poslem z tajemného světa, jenž usedá u našeho stolu a v nepochopitelné pokoře ani tím nejhudším neopovrhne? Jaká vichřice, jaké štěstí, jaká otevřená nebesa, jaké blízkosti smrti a jaká osudem zatížená mlčením předcházela jeho příchodu? Máte pravdu, milost se k nám sklání v dítěti – a spravedlnost a soud... Neboť mocnější nežli svět, do něhož jsme zajati a jemuž až příliš sloužíme, je svět, který má přijít. A v každém dítěti je naděje Spasitele země.“ Po dokončení dívčí školy ve Vodičkově ulici Berta vystudovala školu sociální (studia absolvovala i v Anglii) a sociální práce se jí stala celoživotní náplní. V roce 1929 se provdala za Ing. dr. Bohuslava Milda (při této svatbě se František Bílek mladší již jako vysvěcený kněz ČČS(H) seznámil se svou budoucí ženou). Manželství však nebylo šťastné a manželem nepochopená paní Berta po vzoru otcových přátel Zeyera a Březiny stále více toužila po životě s Bohem naplněném láskou a službou pro druhé.

Když se v roce 1936 po smrti Aurelie Procházkové uprázdnilo místo v čele Ústředí sociální práce ČČS(H), nastoupila na její místo právě Berta Mildová-Bílková. Ve vedení působila více jak deset let a Ústředí sociální práce ČČS(H) převedla i přes bolestivou éru okupace. V náboženských obcích naší církve v té době působilo až 224 odborů sociální péče. Po období hospodářské krize to byly právě válečné roky, během kterých se sociální práce v církvi naplno rozvinula a svůj nezanedbatelný podíl na tom měla samozřejmě i Berta Mildová-Bílková. Organizovala se pomoc pronásledovaným a postiženým rodinám, ošetrovatelská a zdravotní služba v rodinách, pomoc uprchlíkům a letecky postiženým, ošetrovatelská pomoc během povstání či pomoc vracejícím se vězňům. V prosinci 1940 začala pracovat první stanice Ošetrovatelské zdravotní služby v rodinách. Její rozvoj přímo závisel na dostatku vzdělaných ošetrovatelk, proto byly v roce 1941 pro ošetřující personál zřízeny rovněž kurzy vzdělávání. Na konci téhož roku zřídilo Ústředí sociální práce ČČS(H) vlastní pohřební ústav, který se stal až do svého zrušení v roce 1949 jedním ze zdrojů příjmů pro sociální práci v církvi. Nebylo náhodou, že slavnostní závěs na katafalk vyšívaný na černém sametu pro ústav vytvořil František Bílek, který zároveň do ústavní budovy věnoval sochu Jeremiáše thajícího roucho na znamení smutku. Sochař tak nedlouho před svým odchodem na věčnost navázal svými dary na dřívější spolupráci, kdy pro církevní sociální službu vytvořil výtvarný symbol a prodej hostií z jím navržených matric spolufinancoval činnost Ústředí sociální práce ČČS(H).

Po skončení války trpěla sociální služba v církvi nedostatkem dobrovolníků, přesto dokázalo její vedení, jemuž stále ještě předsedala Berta Mildová-Bílková, rozvinout okruh své činnosti o práci s mládeží, zavedena byla zvláštní péče o osamělé nemocné matky s dětmi, byly budovány sociální ústavy. Ústředí i nižší složky sociální práce se podílely na přerozdělování darů od zahraničních reformovaných církví. Berta Mildová-Bílková se v hojně míře věnovala zejména přednášení v mládežnických kurzech, vydáno bylo její Slovo k dospívající mládeži.

S nástupem komunistické totality postupně docházelo k potlačování odborové sociální práce církve. V roce 1948 došlo k vytvoření sedmičlenného Akčního výboru Ústředí sociální práce, ve kterém se jméno Berty Mildové-Bílkové již neobjevilo. Celý proces

vyvrcholil v roce 1951 rozpuštěním sociálních odborů.

Mnohaleté úsilí Berty Mildové-Bílkové na poli sociální služby církve nebylo však její jedinou životní náplní. Se stejným odhodláním se zapojila i do dění ve své domovské malostransko-hradčanské náboženské obci, kde byla zvolena místopředsedkyní rady starších a v neposlední řadě se rovněž stala ochránkyní a neúnavnou propagátorkou otcova dědictví. Čtenáře Českého zápasu, kalendáře Blahoslav i jiných periodik pravidelně seznamovala s veskrze duchovním dílem svého otce a nezapomínala při tom ani na Bílkovy nejbližší přátele Zeyera a Březinu. V Bílkově chýnovském a zejména pražském ateliéru, kde společně s mamíčkou žila, předávala své znalosti četným návštěvám Bílkových obdivovatelů z řad církve i veřejnosti. Unikátní vzpomínka na Bertu Mildovou-Bílkovou a rodinnou atmosféru u Bílků se nám dochovala prostřednictvím dojena české pediatrie a zakladatele mnoha zařízení a institucí na pomoc ohroženým dětem profesora MUDr. Jiřího Dunovského, Dr.Sc., který na počátku padesátých let nalezl společně se svojí manželkou v pražské Bílkově vile na téměř tři roky nový domov. Prostředníkem nezvyklého podnájmu se tehdy stal PhDr. Pavel Křivský, římskokatolický kněz, později archivář, filozof a historik odsouzený komunistickým režimem za své působení ve skautském hnutí. „Nevěřičně jsme druhý den zaklepalí klepadlem na vyřezávaná vrata či vstupní dveře do vily. Přišla paní Bertička Mildová a milými slovy nás přivítala: „Již na vás s matičkou čekáme.“ ... Rozevřenou náručí nás přivítala (pozn. autora: Berta Bílková) a aniž by začala nějaké diskuze, vzala nás do vedlejšího pokoje, který označovala za náš byt. Byla to bývalá ložnice Bílků, později pokoj paní Mildové, kde byla také umístěna krásná, Bílkiem vyřezávaná ložnice, jež měla být nyní naším ložem. Opět ta zvláštní atmosféra, jež v krásných věcech dala ještě více vyniknout této ženě, byť již v pokročilejším věku, jako prozářené, nádherné osobnosti. ... A tak začal můj podivuhodný život v tomto domě, v této rodině, který mne poznamenal na celý život. ...Galerie byla otevřena a zpřístupněna veřejnosti asi dvakrát týdně, na požádání kdykoliv. Paní Mildová nebo Jan Kudláček (pozn. autora: malíř, grafik a ilustrátor, blízký přítel obou dam Bílkových) podávali výklad, kterému jsem často naslouchal a mnoho tak získal.“

S částečným uvolňováním politických poměrů ke konci šedesátých let se k novému životu začala nadechovat i církev. Hlas Berty Mildové-Bílkové, která v té době již žila sama – „matička“ jí zemřela v srpnu 1964 – znovu výrazněji zazníval i na stránkách církevního tisku. V roce 1969 zrekapitulovala Berta Mildová-Bílková obsáhlým článkem pětaticet let existence církevní sociální práce. Pomalu se blížilo sté výročí narození Františka Bílka. O důstojné připomenutí sochařova života a díla se na stránkách Českého zápasu postaral Bílkův obdivovatel Bohuslav V. Lohniský. V rozsáhlém seriálu článků vzpomínal i na „Bertičku“, která v lednu 1971 následovala své rodiče do Otcovy náruče. O jejím pozeňnaném životě nejlépe vypovídaly zástupy lidí, které se po jejím oslavení, jak se u Bílků říkalo, s „Bertičkou“ loučily 4. února 1971 ve Strašnickém krematoriu v Praze a později i na hřbitově v Chýnově.

Bertu Mildovou-Bílkovou znala velká část ČČS(H). S jejím jménem je spojena jedna z nehlubších cest církve. Jak napsal Bohuslav V. Lohniský: „Jako by se právě v jejím životě uskutečňovalo – zraješ-li vnitřně, měl-li jsi jedinečné příležitosti poznávat doma u svého otce a stejně ušlechtilé matky a s hosty domova, jako byli J. B. Foerster a Otokar Březina, čisté lidské cíle – ukaž, co je ovocem takového požehnání. A tato Marie, sedící u nohou Ježíšových a Marta připravující lidem úlevu v nemoci, strastech a svízlech to svým celým životem skutečně ukázala.“ Proto jsem rád, že se církev ve svém jubilejním roce, který se nese ve znamení slov Písma „Vyzbrojeni vírou, láskou a nadějí“ (1 Te 5, 8) rozhodla vedle Aloise Tuháčka ocenit právě tuto integrální osobnost.

Martin Jindra

ZPRÁVY

Seminář o použití ČSP

Seminář o použití Českého studijního překladu Bible se uskuteční v pátek 1. 10. v Praze (budova KS Praha, Na Žertvách 23, Praha 8, metro „Palmovka“) od 18 do 21 h. Michal Krchňák, jeden z překladatelů, bude hovořit o tom, jak využít s co největším užitekem poznámkový aparát ČSP. Součástí přednášky budou praktické ukázky a možnosti dotazů. Na místě bude možno zakoupit ČSP a některé další knihy s 10% slevou. Na seminář není nutné se předem hlásit.

(red)

Nová publikace

Česká biblická společnost připravuje zajímavou a potřebnou publikaci „Řecko-české vydání Nového zákona s připojením řecko-českého slovníku“. Nabízí se tak možnost poznat originál biblického textu, který nám otvírá český překlad. Toto vydání může být přínosem pro hloubavé čtenáře Písma a pomocí pro všechny kazatele Božího slova.

Objednávky soustřeďuje do 15. října prodejna Blahoslav (Wuchterlova 5, 16626 Praha 6, e-mail: prodejna.blahoslav@csh.cz)

Jiřina Mojžíšová

Vděčnost za stvoření

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na úterý 12. října od 18.30 h do kostela sv. Klimenta v Praze 7, Kostelní ul. (u Strossmayerova nám.) k účasti na EKUMENICKÉ BOHOSLUŽBĚ VDĚČNOSTI ZA STVOŘENÍ.

Kázáním poslouží RNDr. Matuš Kocián, PhD., zpívat bude pěvecký soubor Scandula. Po bohoslužbě cca od 19.30 h následuje beseda k tématu "Krajina" s úvodním slovem PhDr. Ivana Ryndy, vedoucího katedry sociální a kulturní ekologie FHS UK.

(jNe)

Změna v NO Plzeň-západ

Náboženská obec Plzeň-západ oznamuje, že v souvislosti s ustanovením nového faráře bratra Tomáše Procházky, který slouží pravidelně nedělní bohoslužby též v náboženské obci Rokycany, dojde počínaje 3. říjnem ke změně v čase bohoslužeb. Pravidelné nedělní bohoslužby se budou konat od 9.30 h.

Nový telefon na faru je 775 952 775.

(rst)

Modlitba za domov

Ekumenická rada církví a Místní akční skupiny ČR vyhláší literární a výtvarnou soutěž na téma Modlitba za domov. Přání, básně a modlitby dlouhé max. 30 řádků posílejte do 15. října na adresu MAS Římsko, Olivova

224, 251 01 nebo na mail koordinátor@ricansko.eu; heslo „Říp 2010“. V rámci výtvarné soutěže můžete na uvedenou adresu zasílat svá namalovaná přání a modlitby za místo pro život, domov, blízké lidi... na papíře formátu A4 nebo A3, vytvořené jakoukoliv výtvarnou technikou.

(red)

Studijní den ERC

Studijní den Ekumenické rady církví v ČR - Duchovní péče v nemocnicích se koná 14.října v Brně, Konvent u Milosrdných Vídeňská 7, Brno (tram 2, 5, 6, 7 a bus 82: zastávka: Nemocnice Milosrdných bratří).

Na programu mj.: Duchovní péče v nemocnicích a spiritualita - definice nemocničního kaplanství, principy ekumenické služby, duchovní služba z pohledu zdravotníka, duchovní služba z pohledu vedení nemocnice...

Konferenční poplatek: 200Kč (zahrnuje i oběd na místě, kávu a čaj), splatný v den konání studijního dne před zahájením programu.

Přihlášky přijímáme emailem či telefonicky do 7.října na adrese sekretariátu ERC v ČR.

Další dotazy k programu a organizaci: sekretariát Ekumenické rady církví v ČR.

Mgr. Sandra Zálabová,

tel.: 271 742 850, 775 181 279,

email: erc@ekumenickarada.cz

Koncerty u sv. Mikuláše

* 27. 9. – 20 hodin

Bach, Orff, Liszt
Prague Brass Ensemble,
A. Bárta - varhany

* 28. 9. – 14 hodin

Festive concert
B. Rabas - varhany,
I. Slavíková - mezzosoprán

* 28. 9. – 17 hodin

Bach, Händel, Dvořák
Y. Škvárová - mezzosoprán,
J. Kalfus - varhany

* 29. 9. – 17 hodin

Händel, Pachelbel, Bach
J. Prokop - varhany,
M. Laštovka - trubka

* 30. 9. – 17 hodin

Bach, Mozart, Franck
ČVUT MIXED CHORUS

* 1. 10. – 14 hodin

Benefiční koncert

* 1. 10. – 17 hodin

Bach, Bizet, Dvořák

O. Kvěch - varhany,

P. Červinka - baryton

* 1. 10. – 20 hodin

Bach, Vivaldi, Mozart
Praga Sinfonietta orchestra,
diriguje: M. Němcová,
Y. Škvárová - alt

* 2. 10. 17 hodin

Bach, Schubert, Albinoni

J. Pokorná - varhany,

M. Kejmar - trubka

* 2. 10. – 20 hodin

Bach, Vivaldi, Mozart
Praga Sinfonietta orchestra,
diriguje: M. Němcová,
Y. Škvárová - alt

* 3. 10. – 14 hodin

Benefiční koncert

* 3. 10. – 17 hodin

Bach, Mozart, Franck

ČVUT MIXED CHORUS

* 3. 10 – 20 hodin

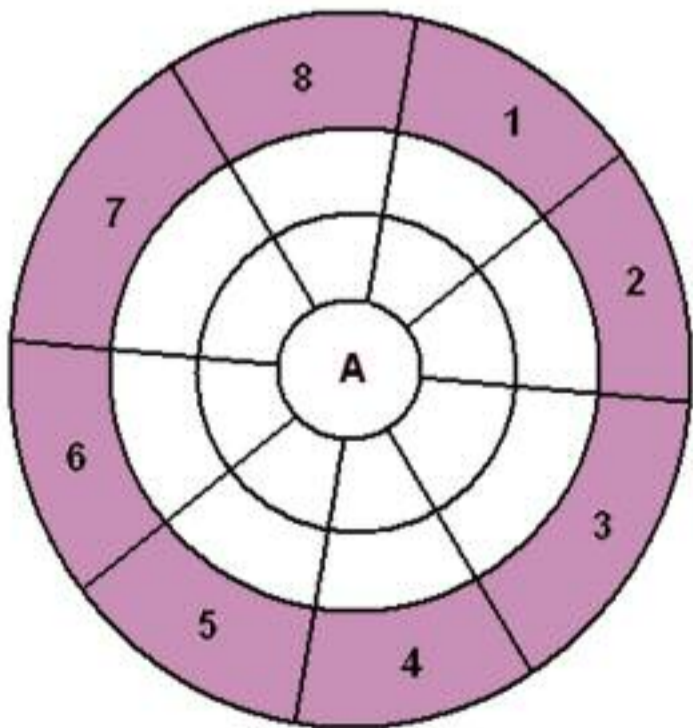
Dvořák, Händel, Vivaldi, Ravel

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

UZDRAVENÍ OCHRNUŤEHO

V textu Mt 9,1-8 čteme příběh o tom, jak Ježíš uzdravil ochrnutého člověka, kterého k němu přinesli na nosítkách. Před tím však uzdravil jeho duši. Doplňte slova podle legendy – náповědou vám může být to, že všechna končí písmenem A. Tajenku tvoří písmena vnějšího kruhu terče v pořadí daném čísly.

1. část pluhu	5. chemický prvek (S)
2. bodná zbraň	6. otec
3. zemina	7. myšlenka
4. součást koňského postroje	8. bezhrbý velbloud

(Řešení z minulého čísla: Miluj svého bližního jako sám sebe..)

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

OSLAVY VÝROČÍ VZNIKU...

Dokončení ze str. 1

Hus si velmi dobře uvědomoval zvěstnou funkci umění, kritizoval však nesrozumitelné náměty.

Utravistická církev byla u nás v 15. století velmi silná, o čemž svědčí např. i hrdost některých měst (Kutná Hora) na to, že patří ke kališnické víře (nebylo neobvyklé, že se v jejich znaku kalich objevil). Utravistické sbory se od katolických příliš nelišily, objevovaly se zde také relikvie v monstrancích. V motivech na oltářích se vedle svatých vyskytují i osoby necírkevní, často je zde zpodobněn Mistr Jan Hus jako světec. Prof. Royt upozornil na zajímavý fakt: úcta k Ježíšově matce Marii přetrvávala u utravistů až do dob Martina Luthera.

Prof. Royt svou přednášku uzavřel připomenutím výtvarníka Františka Bílka, který úctu k Mistru Janu Husovi ve svých dílech přenesl do roviny spirituální. Po krátké přestávce proběhla prezentace služeb církve. Duchovní hudbu představil PaedDr. Zdeněk Kovalčík, prezentaci o službě Diakonie a misie připravila Mgr. Hedvika Zimmermannová. Třetí blok byl věnován specifickým duchovenským službám, jmenovitě působení vojenských kaplanů (pplk. Jan Kozler), vězeňských kaplanů (Mgr. Aleš Jaluška) a duchovenských služeb ve zdravotnictví (Mgr. Miroslava Mlýnková).

Prof. Royt upozornil na zajímavý fakt: úcta k Ježíšově matce Marii přetrvávala u utravistů až do dob Martina Luthera. Prof. Royt svou přednášku uzavřel připomenutím výtvarníka Františka Bílka, který úctu k Mistru Janu Husovi ve svých dílech přenesl do roviny spirituální.

Po krátké přestávce proběhla prezentace služeb církve. Duchovní hudbu představil PaedDr. Zdeněk Kovalčík, prezentaci o službě Diakonie a misie připravila Mgr. Hedvika Zimmermannová. Třetí blok byl věnován specifickým duchovenským službám, jmenovitě působení vojenských kaplanů (pplk. Jan Kozler), vězeňských kaplanů (Mgr. Aleš Jaluška) a duchovenských služeb ve zdravotnictví (Mgr. Miroslava Mlýnková).

(red)

K výstavě Od Husa k dnešku

Zdá se, že si Církev československá husitská ponechala tentokrát vrchol svého snažení až ke konci jubilejního roku. „Finis coronat opus.“ – Konec korunuje dílo. Rozumí se koncem 90. roku od svého založení, kdy ve dnech 13. září až 10. října se koná v Novoměstské radnici v Praze 2 výstava „Od Husa k dnešku“.

Zároveň vydala stejnojmenný katalog, který je fundovaným průvodcem po dotyčné výstavě. Bez nadsázky jde o velmi zdařilou propagaci Husova tradičního odkazu, který je bohužel mylně pokládán za už málo aktuální historickou epochu pro naši technicky až přebujelou dobu.

Bohužel charakter člověka a morální hodnoty, zvl. Desatera Božích přikázání, včetně lásky k bližnímu a k pravdě, tomu pokroku příliš neodpovídají. Spíše silně pokulhávají za tím, co Mistr Jan Hus kriticky kázal a za co neváhal položit i život.

Věřejnosti se tímto počinem uspořádání výstavy o problematice a významu Husova učení dostává konečně v této hektické době znovu reálný podnět k zamýšlení: o současném, někdy dost morálně neutěšeném stavu naší společnosti. Kéž by to přispělo právě dnes, nejen k překonání údajné finanční krize, ale současně také morální krize. Ta i v dnešní době XXI. století, plného nepravostí a mamonu, musí být předmětem aktuální kritiky, podobně jako o tom kázal Mistr Jan Hus v Betlémské kapli.

Leccos navíc by se dalo napsat o obsažném katalogu i o výstavě samé. Nesmíme však opomenout vyzvednout významnou podporu Městské části Praha 2 (se záštitou starostky Jany Černochové), ministerstva kultury a dalších představitelů ČČSH, zejména: ThDr. Zdeněk Kučera, patriarcha ThDr. Tomáš Butta, PhDr. Bohdan Kaňák, ThDr. Jaroslav Hrdlička a mnozí jiní. Ti se právě významně podíleli na nesporně záslužné realizaci této mimořádné jubilejní výstavy k 90. výročí založení ČČSH. Vedle přehledu činnosti církve od vzniku po současnost, včetně výběru bibliografie, se v závěru katalogu hovoří také o službě potřebným: diakonie, zařízení, která aktivně přispívají k humánní činnosti ČČSH v sociální oblasti po celé naší republice. Tím se konkrétně naplňuje mravní úsilí učení Mistra Jana Husa a celkového významu ČČSH i v křesťanském duchu Ježíše Krista.

Přejme celému průběhu dotyčné výstavy hodně úspěchů a podnětů k oživení významu českého kazatele Mistra Jana Husa a jeho učení pro náš národ.

Nejlepším zakončením této recenze bude nejspíše motto letošního jubilejního roku 2010: „Vyzbrojeni vírou, láskou a nadějí“, určené rovněž k obrodě křesťanských hodnot v naší dnes poněkud nestabilní i problémové současné společnosti.

Dr. Karel Lachout